

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Noile numiri în resortul Justiției

Andrei Rădulescu : *Petre Vasilescu :* Camera de consiliu (recenzie)

Eugen Petiț. — O aniversare de la moartea lui Const. Coroi. **Jurisprudența Română.** — *Inalta Curte de Casație și Justiție* S. III. — Termen. — Calcul pe zile libere. — Convențiuni. (Banca de Scont cu Soc. asigurarea „Națională”) *Curtea de apel din București S. V-a.* — Contencios administrativ. (General Alexandru Lupășcu Stejar cu Președinția Consiliului de miniștri).

Trib. Dorohoi. — Timbru. — Servitute. — Acțiune confesorie. Herșcu Schachter cu Colman și Sali Glisariu.

NOILE NUMIRI IN RESORTUL JUSTIȚIEI

După eforturi îndelungate și neisbutite pentru formarea unui guvern de Uniune Națională, d-l N. Titulescu depunându-și mandatul, M. S. Regele a dat d-lui profesor N. Iorga însărcinarea de a constitui un guvern sub președinția sa.

Marele nostru istoric s'a achitat fără întârziere de mandatul primit și noul minister, după îndeplinirea formalităților protocolare a intrat în exercițiul atributelor guvernamentale.

În acest guvern de muncă și realizări fără caracter politic de partid, ministerul Justiției a fost încredințat d-lui C. Hamangiu, consilier la Curtea de Casație.

Această numire a făcut o excelentă impresie în lumea judecătorească pe care noul titular al Justiției o cunoaște și o apreciază.

Jurist eminent, cu o competență desăvârșită în materie de legislație, d-l C. Hamangiu este o achiziție fericită pentru guvernul d-lui Iorga.

Redacția „Dreptului“ urează noului șef al Justiției o carieră ministerială fecundă și îndelungată.

Luni 20 Aprilie, a avut loc la Curtea de Casație, în Secțiuni-Unite, cu solemnitatea obicinuită, depunerea jurământului și instalarea d-lui Al. Iuca ca președinte al Secției I-a a Inaltei Curți, numit în locul d-lui Em. Miculescu, pus în retragere din oficiu pentru limită de vârstă.

„Dreptul“ felicită călduros pe noul președinte, pentru această justă și binemeritată înaintare.

Petre Vasilescu : Camera de Consiliu, București, 1929. (1 vol. 763 pag.)

D-l Petre Vasilescu, profesor de procedură civilă la Facultatea de Drept din Cernăuți, a publicat o lucrare cu titlul : *Camera de Consiliu.*

Materia tratată este una din cele mai importante, căci o mare parte din activitatea judecătorească, — și mai ales în ultimii ani, — se desfășură în așa zisa Cameră de Consiliu, după o procedură specială.

Legiuitorii noștri — ca și cei din alte țări — s'au preocupat multă vreme de cece se prezentă în mod obișnuit, de judecățile propriu zise, de cauzele contradictorii, de afacerile contencioase, care se desfășurau în ședința publică. Cu timpul, multe chestiuni, multe cereri, din cauza naturii lor, ori din cauza urgenții au fost trecute pentru rezolvare, în Camera de Consiliu și cu norme mai simple și mai expeditivă. Tot aci au fost date — apoi — unele cauze cu caracter contradictor. Încetul cu încetul numărul afacerilor din Camera de Consiliu a crescut foarte mult, iar azi este o tendință — poate exagerată — de a se adapta acestei proceduri tot mai multe pricini.

Cu toată dezvoltarea dată activității din Camera de Consiliu, normele de procedură respectivă în legislația română nu sunt pe deplin precizate și sistematizate iar doctrinarii nu le-au consacrat prea multe cercetări. Dificultățile sunt cu atât mai mari cu cât nici jurisprudența nu-i totdeauna fixată.

Lucrarea d-lui Vasilescu este cea dintâiu care încearcă a îmbrășișă în întregime problemele Camerei de Consiliu, așa că se înțelege ușor utilitatea ei.

Autorul, într'un volum de 763 pagini, a expus aproape toate chestiunile care se prezintă în Camera de Consiliu.

Într'un capitol prim, destinat părții generale, s'a ocupat de atribuțiile judecătorului, istoricul jurisdicției grațioase, natura acestei jurisdicții, competența, normele de procedură, căi de atac. A insistat apoi asupra legislației române precizând ce sunt : ordonanțe, încheieri, asupra modului cum pot fi reformate, iar într'un ultim paragraf a expus atribuțiile prim-președintelui și președintelui.

Partea cea mai mare, de aproape 600 pagini, este consacrată părții speciale.

Aci mai întâi a vorbit despre ordonanțe, clasându-le în: ordonanțe în afară de proces, ordonanțe înainte de proces, sau în legătură cu un proces, care deschid sau închid o procedură. A expus apoi pe larg rolul președintelui dat prin legile speciale, ale căror dispoziții le-a analizat stăruiind îndeosebi asupra legii măsurilor excepționale. Altă categorie de ordonanțe este formată din acele care sunt admise numai pe temeiul uzului, utilității și analogiei; de pildă ordonanța de readucere a soției în domiciliul conjugal sau de obligare a soțului să-și primească soția.

Una din cele mai utilizate forme de ordonanță este așa zisă ordonanța de referé, care este tratată în mod special cu toate dezvoltările cuvenite.

În secția următoare aflăm materia încheierilor feleșite care se fac în Camera de Consiliu, ca de ex. pentru acte de stare civilă, absență, autorizare de femeii măritate, adopțiuni, minoritate, curatori, trimeri în posesie, moștenitori beneficiari, administratori judiciari, privilegii și ipoteci, exproprieri, falimente, etc., în fine toate materiile din codul civil, comercial și procedură.

În altă secție a cercetat problemele așa de interesante ale jurisdicției contencioase din Camera de Consiliu ca destituirea din tutelă, procesele de chirie exaequatur, contestația la depunerea prețului, concordă preventiv, etc.

În ultimul capitol a tratat aceeași materie mai întâi în legislațiile din nouile teritorii și apoi în dreptul comparat: francez, elvețian, italian, german, rus, englez, al Statelor Unite, etc. cu expuneri destul de întinse, în care a pus în evidență părțile cele mai utile pentru practician și pentru legiuitor.

Lucrarea este de un mare folos și denotă o cunoaștere adâncă a numeroaselor probleme tratate. Ea va putea fi întrebuințată pentru orice parte a României; punând la îndemână materialul din diferitele legislațiuni, va contribui la o îndrumare serioasă în vederea unificării în materia procedurii care — le pare cea mai greu de realizat.

Lucrarea e cu atât mai de apreciat, cu cât autorul n'a mers pe un drum bătut ca în alte specialități. Cu toate greutățile întâmpinate el a dovedit spirit logic, metodă și dorința hotărâtă de a rezolva diferite controverse, cu argumente solide. Îndeosebi se evidențiază cunoașterea practică a problemelor, ceea ce este esențial în procedură. Se simte că autorul n'a înțeles numai din cărți ci a văzut trăind și a aplicat diverse reguli de Drept. Teoreticienii se găsesc mai ușor decât oameni cu simț și aplicării practice.

A folosit în chip metodic — cum era natural — și o bogată doctrină și jurisprudență română și străină.

Independent de observațiile ce pot provoca unele părți, care ar fi câștigat dintr-o tratare mai simplă și dintr-o mai bogată referire la produsele literaturii noastre juridice sau din revederea redacției, această lucrare, judecată în cadrul în care a fost concepută se reco-

mandă ca o lucrare remarcabilă și utilă pentru oricine vrea să cunoască problemele Camerei de Consiliu în dreptul român și comparat. Dorim ca autorul, un harnic cărturar, să continue cu astfel de lucrări.

Andrei Rădulescu

Consilier Curtea de Casație
Membru al Academiei Române •

O ANIVERSARE

De la moartea marelui jurist Const. C. Coroi

S'a împlinit 12 ani de când Iașul intelectual a pierdut pe unul din tinerii cari făceau mândrie și speranța nouăi generații. Surmenat, istovit de muncă și boală, s'a stâns în codrii Neamțului, unde se dusesse spre a cere naturei ultimul ajutor, Const. C. Coroi, doctor în drept de la Paris, conferențiar la Facultatea de drept. Pe lângă cariera lui de avocat, în care a dat dovada talentului de bun vorbitor cu care era înzestrat, Const. C. Coroi lasă generațiilor viitoare lucrări de mare valoare juridică, pe care nu ne este permis a le ignora.

După d. Jossierand, decanul facultății din Lyon care tipărește opera sa asupra Abuzurilor de drept la 1905 (ultima ediție, refăcută apare în 1927 sub titlul „*De l'esprit des droits et de leur relativité*”), Const. C. Coroi încearcă să construiască o teorie generală în această materie sub titlul „*Teoria abuzului de drept și excesul de drept*”, într'un volum apărut la Geneva în 1910.

Analizând abuzul de drept în jurisprudența franceză, autorul împarte cazurile tipice în următoarele 7 categorii: abuzul drepturilor de proprietate, abuzul dreptului de a recurge la tribunale, și la căile de execuție, abuzul dreptului de grevă, abuzul dreptului de a rezilia contractele de închiriere de serviciu pe timp nedeterminat, abuzul dreptului de a revoca mandatul salariat, abuzul de putere părintească și abuzul de putere maritală.

Trecând la examinarea doctrinei, sunt cercetate pe rând teoriile D-lor Charmont, Jossierand, Buinoir, Saleilles, Perron, Hauriou și Lagarosse, partizani ai ideii că există o doctrină a abuzului de drept. După Saleilles există abuz de drept oridecâteori un drept oarecare nu a fost exercitat decât în scopul de a vătăma pe altul, în timp ce după Jossierand, există abuz de drept atunci când exercițiul aceluși drept nu a fost determinat de un motiv legitim.

Dar sunt și adversari ai teoriei acesteia, cari susțin că ea nu poate să existe. Astfel Planiol, este de părere că nici nu se poate concepe expresia de *abuz de drept*, pentru că ambele noțiuni se exclud: de asemenea Esmein și Alf. Martin.

În sfârșit, drept concluzie autorul arată care sunt propriile lui păreri în materie. Este partea originală și deci cea mai interesantă a lucrării.

El nuanțează cele două ipoteze cari se pot prezenta și anume:

1) Responsabilitatea pentru *exces* de drept (printr'un act îndeplinit în afară de limitele dreptului) și 2) responsabilitatea pentru *abuz* de drept (printr'un act îndeplinit în limitele dreptului, dar determinat prin intențiunea de a face altuia un rău). Pentru primul caz este într'adevăr cu neputință să se construiască o teorie generală, pentru că nu se poate găsi o formulă cu ajutorul căreia să se poată cantona fiecare drept în ceea ce se consideră că este sfera lui normală. — Deci, nu se poate face această construcție decât în ceea ce privește uzul malițios al dreptului, care constituie abuzul de drept propriu zis.

Sunt două categorii de sisteme față în față: unele cari admit *intențiunea de a vătămă* drept criteriu pentru determinarea abuzului și altele cari admit *motivul legitim* drept acelaș criteriu (Josserand). — Autorul este însă partizanul primei categorii. „Căci, se întreabă el, când exercițiul unui drept va constitui „el un act contra spiritului acelui drept putând fi „considerat ca un abuz? Nu trebuie să uităm că „actul abuziv nu este niciodată obiectiv nelicit, și „atunci, răspunsul precis la această întrebare este: „atunci când dreptul a fost exercitat numai în scopul „de a vătămă pe altul”.

Dar tânărul Const. Coroi, nu se culcă liniștit pe laurii culeși cu lucrarea tipărită la Geneva—cum fac din nefericire alți tineri talentați.

În 1912, apare la Iași, de acelaș autor: „*Evoluția dreptului privat*”, un volum de peste 200 pagini, conținând o amănunțită introducere în studiul dreptului civil.

Lucrarea aceasta prezintă o îndoită mare importanță. Întâi, este prima carte tipărită la noi și care conține un bogat material de filosofie a dreptului, materie atât de ignorată pe atunci și care astăzi obține un loc din ce în ce mai important în facultățile noastre juridice.

Al doilea, în ea găsim istoricul introducerii Codului Napoleon la noi și expunerea împrejurărilor și stărei legiuirilor noastre de atunci.

Tot în 1912, C. Coroi mai publică o broșură despre *Daunele interese cominatorii*, iar la 1915 un ultim studiu în ce privește „*Liberalitățile imputabile asupra rezervei*”.

Natura a procedat față de noi și de astă dată, după cum facem și noi cu cele mai delicate din operele ei: florile. — Când abia încep și ele să ieie din soare divina lor strălucire, le smulgem din tulpină, după care se usucă în câteva zile, devenind bune de aruncat.

Parfumul florilor însă dispăre odată cu scurta lor existență, pe când sufletul omului rămâne în gândirea lui, închisă în paginile veșnic vii ale cărței.

În această privință civilizația a isbutit să biruiască misterioasa natură, care pare a fi creiat omul anume ca să-l taie firul vieței, după ce l'a deprins cu farmecul ei.

De ce atâta durere?

Iași 27 Martie 1931

Eugen Peti

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 31 Martie 1930

Președinția D-lui Șt. Mladoveanu, președinte.

Banca de Scont a României cu Soc. de Asigurare „Naționala”

TERMEN. — CALCUL PE ZILE LIBERE. — DACĂ ARE LOC ȘI ÎN MATERIE DE CONVENȚIUNI PARTICULARE. — ART. 729 PR. CIVILĂ.

Dispozițiunile art. 729 pr. civilă, potrivit cărora termenele cuprinse în procedură se socotesc pe zile libere, nu se aplică și în convențiunile particulare, decât numai în cazurile în cari părțile au stipulat în scris acest lucru.

No. 545. — Respins recursul făcut de Banca de Scont a României în contra Deciziei Curții de Apel din București S. IV-a cu No. 79/927 în proces cu Societatea Generală de Asigurare „Naționala”

Curtea deliberând,

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs se constată că Tribunalul Ilfov, Secția I a com. prin sentința Nr. 46-922 a obligat pe Societatea Generală de Asigurare „Naționala” să plătească Băncii de Scont din București, care reprezintă interesele creditorilor falitului Stelian Cutava, suma de lei 54.111.50 cu procente legale dela intentarea acțiunii, sumă ce reprezintă valoarea mărfurilor asigurate în baza poliței de asigurare Nr. 349874 din 1912 intervenită între Cutava și Societatea „Naționala” și cari mărfuri au ars în noaptea de 12—13 Ianuarie 1913; că făcându-se apel de către ambele părți, Curtea de Apel din București, Secția IV, prin decizia Nr. 79-1927 a respins apelul Băncii de Scont și admițând apelul făcut de Societatea Generală de Asigurare „Naționala”, respinge ca nefondată acțiunea intentată de Stelian Cutava.

Că pentru a ajunge la această soluțiune, Curtea de Apel, în legătură cu motivul I de casare, constată că asiguratul nu s'a conformat condițiilor generale prevăzute în Cap. V, paragraful 3 din polița de asigurare, întrucât n'a anunțat în scris în termen de 3 zile pe Societatea „Naționala”, despre sechestrul înființat în ziua de 8 Ianuarie 1913 pe marfa asigurată.

Având în vedere că prin motivul I de casare recurenta susține că decizia Curții de Apel în această privință este dată cu exces de putere, violarea art. 729 proc. civ. nemotivare și denaturarea faptelor, întrucât incendiul având loc înainte de expirarea termenului de 3 zile prevăzut în condițiunile de asigurare și care termen expira la 12 Ianuarie 1913, ora 12 noaptea, nu mai era nevoie să se anunțe sechestrul, ci numai incendiul, oeeace s'a făcut.

Considerând că în conformitate cu dispozițiunile din Cap. V, paragraful 3 al condițiilor generale de asigurare, ce formează convențiunea părților, în caz când, ca în speță, s'ar înființa sechestrul pe obiectele asigurate, asiguratul sau cei în drept, trebuie să notifice

în scris Societății asigurătoare evenimentul în timp de 3 zile după ce s'a produs.

Considerând că termenul de 3 zile din condițiunile generale de asigurare nu poate fi socotite pe zile libere, cum prevede art. 729 proc. civ. de oarece dispozițiunile din procedura civilă cu privire la socotirea termenelor pe zile libere nu se aplică și în convențiunile particulare, decât în cazurile în cari părțile au stipulat în scris acest lucru, ceea ce în convențiunea din speță nu s'a prevăzut.

Considerând că față de cele expuse și intrucât în speță este necontestat că sechestrul s'a înființat în ziua de 8 Ianuarie 1913, termenul de 3 zile pentru comunicare în scris a sechestrului expira în seara de 11 Ianuarie 1913, iar nu în seara de 12 Ianuarie 1913, după cum se susține de recurent prin acest motiv de casare.

Că așa fiind, Curtea de Apel cu drept cuvânt și fără a viola dispozițiunile art. 729 pr. civ. a stabilit că nu s'a făcut în termen anunțarea despre sechestrul înființat pe mărfurile asigurate.

Că deci motivul I de casare este nefondat¹⁾.
Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V

Audiința dela 19 Decembrie 1930

Președinția D-lui N. Ciurea, președinte

General Alexandru Lupașcu Stejar cu Președinția Consiliului de Miniștrii și alții.

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — ACT DE AUTORITATE. — PREȘEDINȚIA CONSILIULUI DE MINIȘTRI. — ART. 1 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. — ART. 7, 28, 29 ȘI 30 DIN LEGEA PENTRU ORGANIZAREA MINISTERELOR.

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — ACT ADMINISTRATIV DE AUTORITATE. — CARACTER EXECUTIV. — DACĂ JURNALELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AU ACEST CARACTER. — ART. 1 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV.

PENSIUNI DE STAT. — STABILIREA LOR. — INSTANȚELE CHEMATE A DECIDE. — DACĂ CEL NEMULȚUMIT ARE DESCHISĂ CALEA ACȚIUNEI ÎN CONTENCIOS.

1° Atât timp cât nu există un text de lege prin care să se prevadă că răspunderea actelor administrative de autoritate cari ar emana dela consiliul de miniștrii, o are Președinția Consiliului, urmează că răspunderea lor se resfrânge asupra tuturor Miniștrilor cari au luat parte la consiliul de la care emană actul, și numai în calitatea aceasta de membri ai consiliului, iar nu și ca titulari ai departamentelor respective.

2° Numai actele administrative de autoritate cu caracter executiv, putând aduce o vătămare directă a drepturilor cuiva deschide calea acțiunii în contencios pentru cel vătămat; prin urmare jurnalele consiliului de miniștri, fiind simple deciziuni cu caracter de aviz, nu au caracterul executoriu și numai deciziile Ministrului respectiv date pe baza

jurnalelor consiliului de Miniștrii, cu caracterul executor, care poate produce o vătămare directă și sunt deci susceptibile de a fi atacate pe calea acțiunii în contencios.

3° Calea acțiunii în contencios nu este deschisă particularilor de cât numai atunci când pentru stabilirea dreptului vătămat sau repararea prejudiciului, nu au de la lege altă cale deschisă; prin urmare în materie de pensii, legiuri speciale reglementând modul de stabilire a acestui drept, instanțele chemate a decide, precum și căile de atac de cari are a se folosi părțile nemulțumite, urmează că revizuirea unei pensii nu poate fi cerută pe calea acțiunii în contencios.

No... Respinsă ca nefundată acțiunea intentată de reclamantul General Alexandru Lupașcu Stejar potrivit legii pentru contenciosul administrativ în proces cu Președinția Consiliului de miniștrii și alții.

Curtea,

Deliberând asupra acțiunii intentată de reclamantul General Alexandru Lupașcu Stejar cu petițiunea înregistrată la No. 3870/930.

Având în vedere susținerile părților și actele de la dosar.

Având în vedere că prin acțiunea introductivă de instanță reclamantul pe baza legii contenciosului administrativ cheamă în judecată pe: Ministerul Muncii, Ministerul Armatei, Ministerul de Finance, Casa Generală de pensii, Președinția Consiliului de Miniștri prin reprezentanții lor legali, precum și personal pe membrii comisiuni de revizuire medico-militară, și cere a) Să se declare nule ca ilegale jurnalele Consiliului de Miniștri No. 1307/930 și 2313/929 prin care s'a aprobat revizuirea ofițerilor și plutonierilor invalizi de război, pentru stabilirea gradului lor de infirmitate, precum și procentajul în raport cu gradul de infirmitate, ca fiind date cu călcarea dispozițiunilor din legile de război referitoare la stabilirea pensiunilor invalizilor.

În consecință cere a i se rectifica din oficiu și prin autoritatea respectivă, pensiunea sa de ofițer invalid acordându-i-se cu începere dela 1 Ianuarie 1930, o pensie de război egală cu solda de bază și indemnitatea de activitate în vigoare la 1 Aprilie 1925, plus indemnizația de scumpete la zi, la care adăogându-se cincimea de război, ar face suma de 36.000 lei lunar pensie, în loc de 18.320 lei, cât primește astăzi, în urma procentajului acordat.

Tot odată mai cere suma de 200.000 lei, cu titlul de daune morale cari să fie obligați a-i plăti, în mod solidar, membrii Comisiunii de Revizie Mixte, Medico-Militară, cari l'au prejudiciat prin faptul că i-a făcut o cotare nedreaptă, fără a ține seamă de diagnosticul din biletul de clasare, prevăzut și în actele publice, apărute în Monitorul Oficial No. 127/924.

În subsidiar și pentru cazul când s'ar stabili că Comisia de Revizie mai sus arătată, în ce privește stabilirea procentajului infirmității reclamantului, nu s'a

Nota 1) Motivele II și III fără interes jurisprudential.

conformat nici jurnalul Consiliului de Miniștri No. 2313/929, să se dispue prin Comitetul Superior Sanitar al Armatei, revizuirea din nou a stărei de infirmitate a reclamantului în conformitate cu prescripțiunile legii de asistență I. O. V.

Cere deasemeni obligarea părților la plata cheltuielilor de judecată, pe cari prin concluziile scrise le fixează la suma de lei 57355;

Având în vedere că prin acțiune se cere în principal anularea ca ilegale a jurnalelor Consiliului de Miniștri, mai sus menționate, ca date cu călcarea dispozițiilor din legile de război, relative la stabilirea pensiilor invalizilor;

Că dar în prim loc urmează a se examina dacă aceste jurnale au caracterul actelor administrative de autoritate, în sensul art. 1 din legea contenciosului administrativ și ca atare sunt susceptibile de a fi atacate pe această cale și apoi raportul de drept care există între aceste acte și autoritățile chemate în judecată cu privire la stabilirea răspunderilor și deci a justificării chemării lor în judecată.

Având în vedere că legiuitorul prin art. 28, 29 și 30 din legea de organizare a Ministerelor se ocupă de Președinția Consiliului de Miniștri și stabilește că Președintele Consiliului este Șeful Guvernului, cum și a Serviciilor depinzând de Președinție.

Că prin art. 7 din aceeași lege, care tratează despre Consiliul de Miniștri, se stabilește dreptul acestuia de a convoca pe Miniștri, cari astfel întruniți alcătuiesc Consiliul, în scop de a se consfătui și decide.

Având în vedere că atât din cuprinsul acestor texte de lege, cât și din expunerea ei de motive, rezultă că Consiliul de Miniștri este un organ de guvernare, de executivă și mai ales un organ deliberativ.

Că în această din urmă și cea mai obișnuită a sa atribuțiune, el este chemat a asigura Guvernului unitatea de direcțiune și coordonarea activității diferitelor Minister.

Că în ce privește Președintele de Consiliu pe lângă dreptul ce-l are de a convoca Consiliul, mai are și îndatorirea direcțiunii deliberațiilor, în scopul coordonării arătate mai sus, în calitatea sa de șef al Guvernului menit a purta răspunderea întregii guvernări.

Că tot în îndeplinirea acestui scop el mai are la dispoziție și serviciile ce-i sunt create prin art. 29 și 30 din lege.

Că așa fiind cu privire la actele ce ar avea caracterul de acte administrative de autoritate și ar emana de la Consiliul de Miniștri, atâta timp cât nu există nici un text de lege, prin care să se prevadă că răspunderea lor o are Președinția Consiliului, urmează că ea se reștrânge asupra tuturor Miniștrilor, cari au luat parte la Consiliul de la care emană actul, și în această a lor calitate de membri ai aceluși consiliu iar nu ca titulari ai departamentelor respective.

Ca atare astfel cum e angajată instanța, nici Președinția Consiliului de Miniștri, nici Miniștrii Muncei și Finanțelor, în calitate de titulari ai departamentelor respective, nupot fi acționați în judecată.

Că în ce privește Ministerul Armatei chiar reclamantul, la cererea acestuia a consimțit a fi scos din cauză.

Având în vedere că din cuprinsul jurnalelor Consiliului de Miniștri, mai sus menționate, rezultă că ele au fost provocate de referatul Ministerului Sănătății Publice și a Finanțelor și prin articolul lor final se prevede că ele se vor aduce la îndeplinire prin Ministerul Armatei și a Ocrotirilor Sociale;

Că așa dar aceste din urmă Minister, pe baza acestor jurnale urmau să dea fiecare câte o deciziune, prin care să aducă la îndeplinire cele hotărâte de Consiliu și cari constituiesc măsurile de care înțelege a se plânge reclamantul.

Având în vedere că potrivit art. 1 din Legea Contenciosului Administrativ, pentru admisibilitatea acțiunii pe această cale, trebuie în prim loc să fie vorba de acte care aduc o vătămare directă a drepturilor cui-va.

Că această vătămare nu o pot produce decât acele acte cari prin ele înșile au caracterul executor.

Având în vedere că în speță jurnalele Consiliului de Miniștri nu au evident acest caracter, ele fiind simple deciziuni cu caracter de aviz, pe baza cărora se dă de Ministerul respectiv decizia executorie, care singura având acest caracter, produce evident vătămarea de care se plânge reclamantul.

Că așa fiind aceste jurnale nu sunt susceptibile de a fi atacate pe calea unei acțiuni în contencios, ci numai deciziunea dată eventual pe baza lor.

Având în vedere că potrivit principiilor în materie de contencios, de această cale pot uza particularii, numai atâta timp cât pentru stabilirea dreptului vătămat, sau repararea prejudiciului, nu au dela lege altă cale deschisă.

Având în vedere că în materie de pensii există legiuiri speciale, cari reglementează modul de stabilire a acestui drept și instanțele chemate a decide.

Că deasemeni sunt arătate și reglementate și căile de atac, de care urmează a se folosi părțile nemulțumite de deciziunile acestei instanțe.

Că așa fiind cererea formulată de reclamant, ca pe calea contenciosului, odată cu anularea jurnalelor menționate, să i se dispue prin casa Generală de Pensii, revizuirea pensii saie, nu este admisibilă.

Având în vedere că potrivit art. 6 din Legea Contenciosului Administrativ, pentru cazul când actul de care se plânge partea vătămată, este declarat ilegal, aceasta este în drept, a formula cerere de despăgubiri, fie în contra Administrației, fie în contra funcționarului.

Că așa dar aceste daune având sorgintea în însuși actul declarat ilegal, este evident că în principiu ele nu pot fi formulate, decât în cazul când funcționarul este autorul aceluși act.

Că în speță membrii Comisiunii de Revizuire nu au contribuit întru nimic la întocmirea și darea jurnalelor, ce se cer de parte a fi declarate ilegale și ca atare pe această cale acțiunea de daune în contra lor este inadmisibilă.

Că pentru cazul când membrii acestei Comisiuni, fie din neconformare la prescripțiunile deciziunii Ministeriale, fie din modul de procedare la examinarea și clasarea reclamantului ca invalid, iar fi produs vre un prejudiciu, singura cale deschisă acestuia, pentru valorificarea pretențiilor sale, este numai a unei acțiuni în daune la instanțele de drept comun.

Că față de aceste considerațiuni de fapt și de drept acțiunea nefiind fundată urmează ca atare a fi respinsă.

Văzând și cererea de cheltueli formulată de Președinția Consiliului de Miniștri și Ministerul Sănătății Muncii și Ocrotirilor Sociale cum și de Medic General M. Negoescu, Curtea apreciind le fixează la câte una mie lei pentru primii doi pârâți și la două mii de lei pentru ultimul pârât.

Pentru aceste motive redactate de D-l Consilier Ernest Ceaur Aslan respingē.

Semnați: N. Cătreă, Ernest Ceaur Aslan, N. Georgean.

TRIBUNALUL DOROHOI

Audiența de la 20 Ianuarie 1931

Președinția D-lui Octav Pienescu, președinte

Herșcu Schachter^ocu Colman și Sali Griseriu

TIMBRU ȘI INREGISTRARE. — ACȚIUNE INSUFICIENT TIMBRATĂ. — DACĂ POATE FI ANULATĂ ÎN APEL. — ART. 44 AL. 3 LEGEA TIMBRULUI.

SERVITUTE DE TRECERE. — CONSTITUIRE PRIN TITLURI. — ORDONANȚĂ DE ADJUDECARE. — MENȚIUNE. — ACT DE RECUNOAȘTERE. — ART. 624 ȘI 628 C. CIVIL.

ACȚIUNE CONFESORIE. — EXERCITAREA EI CONTRA UNUIA DINȚRE COPROPRIETARI. — SERVITUTE. — ART. 576 ȘI URM. COD. CIVIL. — ART. 31 ȘI 58 DIN LEGEA JUDECĂTORILOR DE OCOL.

ACȚIUNE CONFESORIE. — ACȚIUNEA POSESORIE. — EXERCITIUL LOR. — PROPRIETAR. — DOVADA DREPTULUI DE PROPRIETATE. — ART. 31 ȘI 58 DIN LEGEA JUDECĂTORILOR DN OCOL.

SERVITUTE. — STINGEREA EI. — RENUNȚAREA PROPRIETARULUI FONDULUI DOMINANT. — ART. 636 ȘI URM. COD. CIVIL.

1° Față cu dispozițiunile art. 42 al 3 din noua lege a timbrului, Tribunalul ca instanță de apel, numai poate sancționa cu nulitatea, acțiunea de la prima instanță, când aceasta a fost insuficient timbrată, dacă partea interesată la primul termen sau la un al doilea solicitat în acest scop, justifică plata taxelor de timbru datorate și a amenzei respective de va fi cazul.

2° Chiar dacă mențiunea despre existența unei servituți de trecere într'o ordonanță de judecare nu ar putea prin ea însăși să formeze un titlu constitutiv al servituței, în tot cazul însă această mențiune echivalează cu un act de recunoaștere din partea judecatorului, dacă acesta este proprietarul fondului servit în sensul art. 628 pe civil.

3° Dat fiind caracterul indivizibil al servituților, acțiunea confesorie poate fi intentată și în contra numai a unuia din coproprietarii fondului servit, întrucât servituțiile fiind constituite în favoarea fondului și nu a persoane-

lor, exerciciul lor nu poate fi influențat prin schimbul ulterior în persoana proprietarului fondului, cu excepțiunea cazului de confuziune.

4° Exercițiul unei acțiuni petitorii și chiar al unei acțiuni posesorii, nu aparține decât proprietarului fondului, iar în dovedirea dreptului de proprietate, dacă nu este suficientă numai exhibarea titlului translativ de proprietate a celui ce exercită acțiunea, trebuind să dovedească că și autorul său era proprietarul fondului transmis, de aci însă nu trebuie dedus că trebuie făcută această înlănțuire de dovezi la infinit, ci este suficient ca actele și dovezile prezentate să evedenteze că dreptul de proprietate a celui ce exercită acțiunea, apare verosimil și că în tot cazul într'un ipotețic litigiu angajat între autorul său și autorul pârâtului, dreptul celui dintâi ar fi triumfat.

5° Dacă renunțarea la servituți, expresă sau tacită, din partea proprietarului fondului dominant, constituie un mod de stingere a servituților, simpla împrejurare că proprietarul fondului dominant, cu ocazia vânzării fondului nu ar fi făcut mențiune expresă despre existența servituței, nu poate fi interpretată ca o renunțare din partea proprietarului fondului dominant la servitute, deoarece ce o asemenea mențiune nu era necesară față de caracterul ei de accesoriu al fondului.

No... Admis în parte apelul făcut de către Herșcu Schachter în contra cărții ee judecată a No. 564/930 a judecătoreii mixte Dorohoi în proces cu Sali și Calman Grisarui.

Tribunalul,

Asupra apelului declarat de către Herșcu Schachter prin petițiunea înregistrată la No. 11953 contra cărții de judecată No. 564/930 a judecătoreii Dorohoi prin care s'a admis acțiune intentată de către Calman și Sali Grisarui și prin consecință a fost obligat apelantul să respecte dreptul de servitute de trecere a acestora prin curtea caselor sale din strada I. C. Brătianu No. 62, să dărâme soclul de beton construit de dânsul în dreptul locului de trecere, sub sancțiunea unei daune cominatorii de 500 Lei pe zi cu începere dela 25 Aprilie 1930 precum și să le plătească suma de 15000 Lei daune pe tru prejudiciul produs prin oprirea exercitării acestui drept de trecere.

Având în vedere susținerile și concluziile părților precum și actele din dosar din care se constată în fapt următoarele:

În anul 1871 David sin Buium Herș și Simcu sin țcu Leiba proprietari vecini pentru a pune capăt unor neînțelegeri ce existau asupra modului de exercițiu a unei servituți de trecere din partea celui de al 2-lea prin ograda lui David sin Buium la stradă, intervine o convențiune sub semnătură privată prin care ambii proprietari de comun acord stabilesc modul și locul prin care se va exercita această servitute.

Ulterior adică în anul 1883 David sin Buium Herș neachitând o datorie garantată cu ipotecă în imobilul proprietatea sa i se scoate imobilul în vânzare și se

adjucecă definitiv asupra creditorului următor Soil Zelter sin Simcu Meer emitându-se ordonanța de adjucecare No. 277/883 transcrisă la tribunalul Dorohoi în acelaș an, și în care se face mențiunea expresă că prin curtea imobilului vândut va avea drept de trecere la ograda și hambarul său vecinul Simcu Meer Zelter.

Ulterior Simcu Meer Zelter proprietarul fondului dominant vinde prin actul autentificat sub No. 187/1891 imobilul lui Talic Segal Botoșăneanu fără să facă mențiune de existența servituții.

În anul 1898 însă, când prin actul autentificat sub No. 664 succesorii lui Talic Segal Botoșăneanu vând imobilul lui Moșcu a Reni Segal precizează că în favoarea fondului există o servitute de trecere prin curtea caselor lui Soil L. Zelter, constituită încă din anul 1871 de fostul proprietar al imobilului David Buium sin Hers.

De asemenea în anul 1916 când succesorii lui Marcu a Reni Segal prin actul autentificat sub No. 443/916 vând imobilul lui Nehemne și Ita Rozen, fac mențiune de existența servituții de trecere și că este constituită atât în virtutea actului din 1871 cât și prin ordonanța de adjucecare No. 227/883.

Aceiași mențiune de existența servituții se face de asemenea și în actul autentificat sub No. 967/927 prin care Zeida Drimer devenit între timp proprietar al imobilului, vinde imobilul Rachelei și Leizer Feder precum și actul autentificat sub No. 233/927 prin care aceștia vând imobilul lui Calman și Sali Grisariu intimații de astăzi.

Între timp adică în anul 1922 prin actul autentificat sub No. 325/922 Ghitla Golda Zelter, Leiba sin Soil Zelter și Iosub sin Soil Zelter în calitate de succesori a lui Soil Zelter proprietarul fondului servit vând imobilul Henei Zelter și Herșcu Schachter apelantul de astăzi.

Dreptul de trecere se exercitează neturburat de nimeni până în primăvara anului 1929 când apelantul Herșcu Schachter construiește în locul gardului despărțitor vechi un gard nou așezat pe un soclu de beton înălț de aproximativ 50—60 c. m. cu aceasta implicit făcând imposibilă trecerea cu căruța prin poarta existentă, pentru ca la urmă să sfârșească de a opri această trecere definitiv întrucât cu lacăt atât poarta ce există pe soclul de beton cât și poarta ce dădea în strada Principele Carol.

Fără cu acest mod de comportare Calman și Sali Grisariu intențeau înaintea judecătorei Dorchoi contra lui Herșcu Schachter o acțiune prin care cere ca să fie obligat acesta să le respecte servitutea de trecere ce o au prin curtea caselor sale, acțiune ce le este admisă prin carea de judecată No. 564 din 5 Noembrie 1930 și în contra căreia s'a făcut apelul a cărui discuțiune este astăzi:

În ceia ce privește primul motiv invocat:

Considerând că spre deosebire de dispozițiile vechii legi a timbrului sub imeridul căreia se născuse controversa dacă nulitatea unei acțiuni insuficient timbrate mai poate fi sau nu ridicată pentru prima dată în apel și în consecință sancționarea nulității acțiunii să fie aplicată chiar în această instanță, legiuitorul nou prin dispozițiunile art. 42 al 3 singurul aplicabil în afacerile venite de la judecătoreie de ocol, a precizat că excepțiunea netimbrării poate fi ridicată în orice stadiu a procesului însă partea interesantă va putea la primul termen sau la un al 2-lea solicitat în acest scop justifica plata taxelor de timbru datorate și a amenzii respective de va fi cazul, și cu aceasta evitându-se implicit surprinderile și totodată o sancțiune cu consecințe de multe ori ireparabile pentru parte și fără nici o utilitate practică pentru fisc al cărui singur scop este numai încasarea taxelor cuvenite.

Că în specie deși acțiunea de la prima instanță apar ca insuficient timbrată cu 28 lei, deoarece cerându-se pe lângă respectarea servituției și daune evaluate la 70,000 Lei, urma să fie timbrată conform art. 5 al. I cu taxa de timbru cea mai mare adică 420 Lei, totuși nici o sancțiune nu se mai impune din moment ce la acest prim termen când netimbrarea a fost relevată intimații au depus în instanță timbre mobile în sumă de 428 Lei care s'au și anulat.

În ceia ce privește cel de al doilea motiv de apel invocat:

Având în vedere că intimatul în concluziunile puse precizează în primul loc că acțiunea sa îmbracă caracterul unei acțiuni posesorii și deci nu trebuia să lege instanța decât cu apelantul care îl tulbura.

Considerând că într'adevăr servitutea de trecere fiind o servitute necontinuă și neaparentă potrivit art. 624 c. civ. nu poate fi stabilită decât prin titlu prin aceasta înțelegându-se orice convențiune cu titlu oneros sau gratuit intervenită între proprietarul fondului dominant și proprietarul fondului servit, și neputând fi înlocuit potrivit art. 628 codul civil, decât cel mult printr'un act de recunoaștere din partea proprietarului locului servit.

Că dacă în principiu hotărârile judecătorești ca cele ce sunt numai declarative de drepturi nu pot constitui prin ele însăși titluri în sensul legii, menite de a evidenția și dovedi o servitute necontinuă, totuși s'a decis că acest principiu nu și va mai găsi aplicațiunea în ipoteza când hotărârea ar consfinți un partaj, sau când e vorba de o ordonanță de adjucecare, adică de acele hotărâri care propriu zis pot fi considerate constitutive de drepturi. (Daloz Repertoire supplement servitute No 353 și urm.)

Că dacă mențiunea de existența unei asemenea servituți într'o ordonanță de adjucecare s'ar putea ipotetic spune că nu constituie prin ea însăși un titlu constitutiv al servituții, în tot cazul această mențiune echivalează cu un act de recunoaștere din partea adjucecatarului dacă acesta este proprietarul fondului servit în sensul art. 628 c. civ.

Ori în specie în ordonanța de adjucecare cu No. 227/1883 și prin care se transmite lui Soil Leizer sin Simcu Meer imobilul din strada I. C. Brătianu No. 62 se face mențiune precisă că prin curtea imobilului cumpărat va avea drept de trecere vecinul său Simcu Meer Zelter.

Ori această mențiune fiind trecută în prezența și implicit cu consimțământul debitorului urmărit adică a adevăratului vânzător, care în specie era David sin Buium, partea contractantă din actul sub semnătură privată din 1871 și prin care se constituise servitutea urmează implicit că s'a consolidat și evidențiat acest titlu.

Că în tot cazul această mențiune echivalează cel puțin cu o recunoaștere potrivit principiilor enunțate a existenței servituții, recunoaștere ce emanând de la proprietarul fondului servit, autorul apelantului, desigur că îi este opozabilă.

Că fiind evidențiat titlul doveditor al existenței servituției, apare admisibilă și posibilitatea exercitării unei acțiuni posesorii pentru păstrarea ei în caz de tulburare, cu rezerva numai ca pentru exercițiul unei atare acțiuni să fie întrunite condițiunile cerute de art. 31 din legea judecătoreiilor de ocoale.

Ori în specie din actele prezentate cât și proba testimonială administrată la prima instanță și anume din depozițiile martorilor Carol Zaharia, Haim Ițic Egher și Elias Abramovici se constată până la evidență că încă de mult timp în urmă și până în primăvara anului 1929 intimații cât și autorii lor au avut exercițiul servituții neturburați de nimeni, și că numai de

la această dată nu au mai putut trece prin curtea caselor apelantului, din cauză că acesta a construit un gard cu soclu de beton, iar pe ambele părți ce asigurau trecerea le-a încuiat cu lacăt.

Că dânsul singur fiind autorul tulburării desigur că numai în contra lui trebuia intentată acțiunea și nu și în contra Hanei Schachter coproprietara fondului servit.

Că chiar dacă ipotetic acțiunea ar îmbraca caracterul unei acțiuni confesorii deci a unei acțiuni petitorii, încă dat fiind caracterul indivizibil al servituților s'a decis în mod constant că poate fi intentată în contra numai a unuia din coproprietarii fondului servit, întrucât servituțiile fiind constituite în favoarea fondului și nu a persoanelor, exercițiul lor nu poate fi influențat prin schimbul ulterior în persoana proprietarului fondului, cu excepțiunea cazului de confuziune: Vezi P. R. 1925, p. I pg. 270.

Că deci fiind evidențiat că ordonanța de adjudecare poate constitui un titlu în senzul legii și că acțiunea posesorie și chiar confesorie în asemenea materie poate fi intentată numai contra unuia din coproprietarii fondului grevat urmează că motivele 2 și 4 de apel invocate apar nefondate și în consecință trebuie respinse.

În ceia ce privește cel de al treilea motiv invocat;

Considerând că într'adevăr în regulă generală exercițiul unei acțiuni petitorii cum este acțiunea confesorie și chiar al unei acțiuni posesorii nu aparține decât proprietarului fondului;

Că deasemenea dacă în dovedirea acestui drept de proprietate când se bazează pe titluri, eschibarea din partea celui ce exercitează acțiunea a unui asemenea titlu translativ de proprietate nu este suficientă, trebuind neapărat să dovedească că și autorul său era proprietarul fondului transmis, apoi nu e mai puțin adevărat că această înlanțuire de dovezi în trecut, nu poate fi cerută la infinit, căci ar duce în cele mai multe cazuri la probe imposibile de administrat, ci e suficient numai după o doctrină și jurisprudență constantă, ca din actele și dovezile prezentate să se evidențieze că dreptul de proprietate a celui ce exercitează acțiunea, apare verosimil, și că în tot cazul într'un ipotetic litigiu angajat între autorul său și autorul pârâtului, dreptul celui dintâi ar fi triumfat.

Ori în specie, dacă în dovedirea dreptului de proprietate a fondului dominant de către reclamant nu s'a putut prezenta decât actul de vindere cumpărare ce dânsul îl are dela Rachel Feder și Leizer Aizic Feder și pe acel pe care aceștia îl au dela Zeida Drimer, lipsind deci actele din care să se poată vedea în ce mod acesta din urmă a ajuns proprietarul imobilului și deci și al servituției constituite în favoarea fondului său fost inițial proprietatea lui Simcu Meer sin Ișic Leib, nu e mai puțin adevărat însă că în actul său autenticat sub No. 967/927 se face mențiune că dreptul de servitute există în virtutea actului autenticat sub No. 664/98.

Ori prin acest act care există la dosar succesorii lui Talis Segal Botoșineanu a căror autor cumpărase în 1891 cu act aflat deasemenea la dosar imobilul chiar de la Simcu Meer Zelțer, îl vând lui Moșcu a Renei Segal a cărui succesori în urmă în 1916 îl vând lui Nehemne și Ita Rozen, deci o înlanțuire suficientă de titluri care să facă verosimil dreptul de proprietate a intimaților asupra imobilului din strada I. C. Brătianu No. 64 și cu aceasta să apară nefondat și acest motiv de apel.

În ceia ce privește cel de al 5-lea motiv de apel invocat;

Considerând că într'adevăr între modurile de stângere a servituțiilor prin aplicarea principiilor generale, s'a decis că este și renunțarea la servitutea din partea proprietarului fondului dominant fie expresă fie

tacită, dându-se ca exemplu clasic pentru acesta din urmă situațiunea când acesta lasă un timp destul de îndelungat fără nici o opunere pe proprietarul fondului grevat să facă lucruri de natură a împedica exercițiul liniștit al servituției.

Că însă nici odată nu s'a putut și nici nu se poate interpreta ca o renunțare din partea proprietarului fondului dominant la servitute, împrejurarea că cu ocazia vânzării fondului nu ar fi făcut mențiune expresă despre existența servituției, mențiune care nici nu este necesară, dat fiind caracterul ei de accesoriu al fondului, pentru care motiv servituțiile nici nu pot fi cedate, urmărite sau ipotocate separat, transmitându-se implicit împreună cu fondul și trecând din mână în mână împreună cu el, cum spune Planiol ed. V vol. I, pag. 905.

Că așa fiind faptul că în actul de vindere cumpărare autenticat sub No. 187/891, Simcu Meer Zelțer nu precizează că odată cu imobilul ce-l are vinde lui Talic Segal Botoșineanu i-ar fi vândut și dreptul de servitute ce exista în favoarea imobilului proprietatea sa, nu poate constitui o prezumție de renunțare tacită la servitute, potrivit principiilor enunțate, ci din contră o transmitere a ei implicite, care de altfel rezultă din chiar cuprinsul actului în care se vorbește că se transmite imobilul cu toate accesoriile după actuala lui stăpânire, adică și cu servitutea, care de altfel după cum s'a dovedit prin martorii audiați s'a exercitat în continuu până în primăvara anului 1929.

Că așa fiind și acest motiv de apel invocat apare nefondat.

În ceia ce privește cel de al 6-lea motiv invocat.

Având în vedere că prin acțiune s'a cerut pe lângă respectarea dreptului de servitute și suma de 20.000 Lei daune echivalentul prejudiciului încercat din cauza oprirei exercițiului ei.

Că însă în sprijinul acestui capăt de cerere intimații nu au administrat nici o dovadă care să evidențieze dacă într'adevăr prejudiciu a existat și nici dacă quantumul lui poate fi acel solicitat.

Că într'o atare ipoteză desigur că eronat prima instanță a admis în parte această cerere și în consecință apelantul urmează să fie exonerat de plata sumei de 15000 Lei la care a fost obligat prin cartea de judecată apelată.

Asupra ultimului motiv de apel invocat;

Considerând că în principiu scopul urmărit de jurisprudență prin crearea daunelor cominatorii, a fost de a înfrânge rezistența debitorilor recalcitranti, și care nu voesc să execute prestațiunile la care justiția i-a obligat.

Că deci obligarea la asemenea daune presupune o prestațiune sau drept definitiv consfințit de justiție și pe care cel obligat refuză să-l execute, de unde imposibilitatea de a se acorda daunele în timpul cât dreptul sau prestațiunea este încă litigioasă.

Că așa fiind greșit prima instanță a fixat data de 25 Aprilie 1930 ca punct de plecare pentru daunele cominatorii solicitate, întrucât în acel timp dreptul dedus în justiție era încă litigios și deci ocaziunea celui chemat în judecată de a se opune la măsură ordonată de justiție, încă nu se născuse și nici posibilitatea de constrângere de a o executa.

Că așa fiind și acest motiv de apel formulat apare fondat și tribunalul apreciind urmează a fixa ca punct de plecare pentru calcularea daunelor cominatorii 10 zile dela data rămânerei definitive a sentinței.

Aprecind asupra cererei de cheltueli de judecată formulată de apelant fixează suma de 500 (cinci sute lei pe baza art. 140 și 146 pr. civ.

Pentru aceste considerente admite în parte.

Semnați: Octav Pienescu, Traian Botezatu.